

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Národná rada Slovenskej republiky schválila dňa 25.11.2021 zákon č. 470/2021 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov (ďalej len „novela zákona“), ktorý bol zverejnený v Zbierke zákonov SR dňa 11.12.2021 a nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

V súčasnosti je daň za ubytovanie upravená vo VZN mesta Košice č. 104 schválenom v roku 2009, posledná (v poradí tretia) zmena VZN bola účinná od 1.1.2020.

Komplexná zákonná úprava dani za ubytovanie zlepšuje procesy pri správe tejto dane a zlepšuje kompetencie správcu dane pri vymáhaní nedoplatkov na dani za ubytovanie, ako je vyrubenie dane podľa pomôcok a tiež oznamovanie ubytovacej kapacity. Rieši digitálne platformy v polohe zástupcu platiteľa dane, ktorý môže plniť daňové povinnosti za poskytovateľa ubytovania, rozširuje rozsah predmetu dane za všetky zariadenia poskytujúce odplatné prechodné ubytovanie (napr. aj robotnícke ubytovne) a rieši pochybnosti pri vzniku daňovej povinnosti pri kúpeľných domoch za poistencov štátu.

Za jednu z najdôležitejších legislatívnych zmien možno považovať **zúženie definície základu dane za ubytovanie**. Pôvodne bol základ dane určený ako počet prenocovaní. Po novom základom dane je počet prenocovaní, najviac však 60 prenocovaní u jedného platiteľa dane v jednom kalendárnom roku.

Vzhľadom k viacerým zmenám, ktoré priniesla novela zákona, mesto Košice ako správca dane pripravilo návrh nového VZN z dôvodu sprehľadnenia jednotlivých ustanovení. Toto VZN upravuje podmienky vyberania dane za ubytovane pre fyzické osoby, ktoré sa v zariadení prechodne odplatne ubytujú, oslobodenie od dane, na základe schválenej novely zákona sa spresňuje základ dane za ubytovanie, náležitosti oznamovacej povinnosti pre platiteľa dane.

Osobitná časť

K § 1

Toto ustanovenie obsahuje základnú informáciu o obsahu VZN.

Zákon definuje ubytovacie zariadenie ako *„hotel, motel, hotel, hostel, penzión, apartmánový dom, kúpeľný dom, liečebný dom, ubytovacie zariadenie prírodných liečebných kúpeľov a kúpeľných liečební, ubytovňa, chata, stavba na individuálnu rekreáciu, zrub, bungalov, kemping, minikemp, táborisko, rodinný dom, byt v bytovom dome, v rodinnom dome alebo v stavbe slúžiacej na viaceré účely a iné zariadenie poskytujúce odplatné prechodné ubytovanie fyzickej osobe.“*

K § 2

Z dôvodu prehľadnosti sa vo VZN uvádza aj definícia základu dane, ktorá vyplýva priamo zo zákona.

K § 3

Sadzba dane sa oproti predchádzajúcemu VZN č. 104 nemení, ostáva vo výške 1,50 € za osobu a každé prenocovanie v zariadení.

K § 4

V ustanovení sa upravuje oznamovacia povinnosť pre platiteľa dane a to najmä oznamovacia povinnosť o ubytovacej kapacite, zmeny rozhodujúce pre určenie dane. Platiteľ dane je tiež povinný obci oznámiť prebratie časti alebo celej daňovej povinnosti zástupcom platiteľa dane (digitálna platforma alebo internetový rezervačný portál).

Okrem toho zákon ukladá platiteľom dane (t. j. prevádzkovateľom ubytovacích zariadení) aj povinnosť viesť podrobnú evidenciu fyzických osôb, ktorým bolo poskytnuté odplatné prechodné ubytovanie.

Zároveň sa ukladá úloha správcovi dane zverejniť vzor oznámení podľa zákona resp. VZN. Tieto vzory však už nebudú imanentnou súčasťou VZN (resp. prílohy) z dôvodu, aby bola väčšia flexibilita pri ich následnej úprave s prihliadnutím na aplikačnú prax (podobný prístup bol zavedený aj v prípade iných VZN mesta Košice – napr. VZN č. 190 ohľadom poskytovania dotácií, alebo VZN č. 225 ohľadom dane za vjazd a zotrvanie motorového vozidla v historickej časti mesta Košice)

K § 5

Predmetné ustanovenie upravuje spôsob a lehoty platenia dane, a to rovnakým spôsobom, ako to platí v súčasnosti.

K § 6

Okruh osôb oslobodenia od dane za ubytovanie sa nemení s jednou menšou výnimkou. Vypúšťa sa oslobodenie od dane pre osobu dlhodobo ubytovanú v zariadení, v ktorom sa odplatne prechodne ubytuje nepretržite na dobu dlhšiu ako 30 dní, a to z dôvodu, že zákonnou zmenou definície základu dane priamo došlo k obmedzeniu daňovej povinnosti daňovníka - predmetom dane je v súčasnosti maximálne 60 prenocovaní u jedného platiteľa dane v jednom kalendárnom roku (t. j. dokonca nie je ani daná podmienka nepretržitého ubytovania).

K § 7

Zákon definuje zástupcu platiteľa dane ako fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá sprostredkuje odplatné prechodné ubytovanie medzi platiteľom dane a daňovníkom (t. j. ubytovanou osobou) prostredníctvom prevádzkovania digitálnej platformy s ponukou zariadení na území obce poskytujúcich odplatné prechodné ubytovanie.

Obec je oprávnená uzatvoriť dohodu so zástupcom platiteľa dane, ktorá špecifikuje podmienky spolupráce medzi oboma stranami dohody na účely správy dane; náležitosťami dohody je najmä rozsah a spôsob vedenia evidencie podľa § 41a ods. 2 zákona na účely platenia dane, spôsob vyberania dane, náležitosti potvrdenia o zaplatení dane, lehoty a spôsob odvodu dane obci. Zástupca platiteľa dane je podľa tohto ustanovenia povinný oznámiť obci základ dane. Aplikáciou tohto ustanovenia dochádza k uplatneniu režimu, kedy sa daň od ubytovanej osoby (daňovníka) vyberie v rámci rezervačnej platby a odvedie priamo na účet správcu dane.

K § 8

V zrušovacom ustanovení sa navrhuje zrušiť doteraz platné VZN č. 104.

K § 9

Účinnosť VZN sa s prihliadnutím na legislatívny proces a potrebu pripraviť formuláre a upraviť niektoré procesy v súvislosti s novým VZN navrhuje 1. mája 2022.

Košice, 8.2.2022

Spracoval: referát daní a poplatkov
referát právny a legislatívny